

Kommuner etter listeKommuner etter liste

Deres ref.:
Vår ref.: 20/31814-13
Saksbehandler: Martin Wikören Mogstad
Dato: 14.09.2020

Rammeverk for testsentre ved grenseoverganger

BAKGRUNN OG FORMÅL

For å hindre økende importsmitte av covid-19 ble det etablert testsentre ved utvalgte flyplasser, havner og grenseoverganger i Norge. Nå har det gått noe tid siden testsentrene ble etablert og HelseDirektoratet ønsker derfor å tydeliggjøre rammeverket for testsentrene etter å ha lyttet til tidlige erfaringer i møter med kommunene.

STATLIGE FØRINGER

Testsenter ved grenseovergang er forbeholdt innreisende til Norge, men inkluderer personer med og uten fast bopel i Norge. Testing er frivillig og testing etter FHIs testkriterier er gratis for den som tester seg.

HVEM BØR TESTES?

FHIs til enhver tid gjeldende testkriterier skal ligge til grunn. Følgende personer bør derfor tilbys test ved koronatestsentrene:

- Personer som ankommer fra røde land
- Personer som ankommer fra alle andre land, og som mistenker at de kan være smittet.

Ved manglende kapasitet, se anbefalt prioriteringsrekkefølge på fhi.no¹

TESTSENTRERES BEMANNING

Medisinsk ansvarlig og rekvirent av prøver ved testsenteret må være lege. Denne behøver ikke nødvendigvis være til stede, men det må være ansvarlig helsepersonell på testsenteret til enhver tid. Etter helsepersonelloven § 5 kan enkelte oppgaver overlates medhjelpere så fremt disse har fått tilstrekkelig opplæring og kravet til faglig forsvarlig virksomhet oppfylles. Kravet bør være kompetanse hos det enkelte personell, ikke profesjon. Kommunen står fritt til å engasjere andre til å drifte tilbudet². Testsentrene skal ikke bemannes med personell fra helsestasjoner eller skolehelsetjenesten.

---

¹ <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/testing-og-oppfolging-av-smittede/testkriterier/>

² Informasjon om anskaffelser under covid-19-utbruddet:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransopolitikk/offentlige-anskaffelser-/covid-19-utbruddet-og-anskaffelsesregelverket/id2693720/>

<https://www.ks.no/informasjon-om-koronaviruset/kommuneokonomi/sporsmal-og-svar-om-offentlige-anskaffelser/>

KORONATESTEN ER HELSEHJELP

Koronatesten og driften av testsenteret skal tilfredsstillende kravet til faglig forsvarlig helsehjelp og testingen er journalføringspliktig. Den som yter helsehjelp er pålagt å informere pasient om forhold som er nødvendig for å kunne samtykke og medvirke til tjenesten. Helsedirektoratet har utarbeidet informasjonsmaterieil for dette formålet med tanke på:

- Info om prøvetakingsprosedyren
- Hvordan de kan få prøveresultatene
- Hvordan de følges opp hvis svaret er positivt
- Betydning av et negativt prøvesvar (utelukker ikke infeksjon, forkorter ikke ev. karantenetid, kan fortsatt være i inkubasjonstid og bli positiv.)
- Hva de skal gjøre hvis de har symptomer]
- Hvem de skal kontakte ved symptomer (fastlege/legevakt...)

Informasjonsmaterieil kan finnes [her](#)

LOGISTIKK

Det bør sikres at det ikke dannes kø for prøvetaking på testsentrene. Kø kan utgjøre en ekstra smitterisiko. Kølappsystem, eller flere parallelle testlinjer på en lokasjon kan være en mulighet. Det vil være en klar fordel om personopplysninger registreres digitalt på forhånd slik at data kan hentes og skrives ut på etiketter til rør direkte ved prøvetaking.

PRØVETAKING

Prøvetaking skal følge de til enhver tid gjeldende anbefalinger for prøvetaking for SARS-CoV-2 diagnostikk. Per i dag er det fortrinnsvis kombinert dyp nese og svelgprøve, med samme prøvepensel i samme rør. Alternativt bare dyp nese penselprøve, eller bare svelgprøve hvis dyp neseprøve er vanskelig å utføre³. FHI har publisert råd om smittevern og praktisk gjennomføring av prøvetaking [her](#)

REKVISISJON

Rekvisisjonen bør som et minimum inneholde navn, personnummer/fødselsdato, telefonnummer og bostedskommune eller oppholdskommune de kommende dagene. Eventuelle symptomer bør også angis, samt tidspunkt for symptomdebut og mulig smittested/land og kjent nærkontakt.

Testsenteret bør ha egen rekvirentkode.

ANALYSE

Den eneste anbefalte analysemetoden for diagnostikk er per i dag nukleinsyre amplifikasjon (PCR). Vi forutsetter at testsentre benytter mikrobiologiske laboratorier med oppgjørsrett fra Helfo for analyse.

AVGRENSNING I TILBUD OG FORMIDLING AV PRØVESVAR TIL PASIENT

Statlig finansierte testsentre er ikke et helhetlig helsetilbud, men skal begrense seg til å tilby testing, samt initial oppfølging av positive prøvesvar (se under). Innreisende må ved andre behov henvises til den ordinære helsetjenesten.

---

³ <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/testing-og-oppfolging-av-smittede/provetaking/>

Pasienter skal informeres om at de kun kontaktes ved positivt prøvesvar og at testsenteret ikke har kapasitet til å formidle negative prøvesvar.

Likevel kan pasienter som har tilgang til Helsenorge.no få informasjon om prøvesvaret sitt der. Noen laboratorier tilbyr løsninger for at pasientene selv kan finne sitt eget prøvesvar – dette er spesielt aktuelt for personer uten norsk personnummer.

Det bemerkes at pasienter også i disse situasjonene har rett til innsyn i egen pasientjournal.

TESTSENTRERENS ANSVAR VED POSITIVE PRØVESVAR

Rekvirent av prøvene har ansvaret for oppfølging av positive prøvesvar inntil dette ev. overdras til andre. Rekvirent må således kontakte og informere pasient og varsle kommunelegen i pasientens oppholdskommune. Rekvirent har også ansvar for å levere MSIS-melding⁴ etc. selv, eller forsikre seg om at kommunelege i oppholdskommune eller andre besørger dette. Det er utviklet en elektronisk løsning for melding til MSIS: <https://klinikermelding.fhi.no>. Løsningen kan benyttes av alle som er tilknyttet Norsk Helsenett. Innlogging skjer ved bruk av HelseID, og leger (eller sykepleier på vegne av lege) kan bruke løsningen.

TESTSENTRERENS ANSVAR VED NEGATIVE PRØVESVAR

Testsentre er ikke ment å gi helsetilbud utover å tilby test (se avsnitt lenger opp). Innreisende må ved andre behov henvises til den ordinære helsetjenesten.

Det er ikke testsentres ansvar å tilby første test for arbeidsgivere som ønsker kortere karantene for ansatte som kan komme under unntak i covid-19 forskriftens § 6 åttende ledd. Det er arbeids- eller oppdragsgiveren i Norge som er ansvarlig for organisering, gjennomføring og finansiering av testingen. Det er imidlertid mulig for kommuner som ønsker det å inngå avtale med arbeidsgivere om å tilby slik test på testsenteret, men dette ligger ikke inne i oppdraget fra Helsedirektoratet.

KARANTENE

En person kan være smittet selv om testsvaret ved ankomst er negativt. At en person tar en koronatest vil derfor ikke påvirke krav om karantene. Det er viktig at dette formidles tydelig ved prøvetakingen.

Videre er det viktig å minne om at alle som kommer fra røde land på flyplass skal beholde munnbindet på til de er kommet hjem eller til annet sted hvor de skal være i karantene.

INFORMASJON TIL REISENDE OG PROFILERING AV TESTSENTRERNE

Helsedirektoratet har utarbeidet informasjonsskriv til reisende på flere språk og informasjonsmateriell til å vise vei til testsentrene.

<https://www.helsedirektoratet.no/brosjyrer/testsentre-covid-19--plakater-film-informasjonsmaterieill>

ØKONOMI OG FINANSIERING

Regjeringen har bekreftet at utgifter knyttet til etablerings- og driftskostnader for testsentrene skal dekkes. Finansieringen av testsentrene må vedtas av Stortinget, og vi vil orientere om oppgjørsmetode når dette er på plass.

---

⁴ <https://klinikermelding.fhi.no>

EVALUERING

Etablering av testsentre ved flyplasser, havner og grenseoverganger evalueres nå. Det er i den forbindelse mulig at rammene som er angitt i dette brevet justeres. Helsedirektoratet vil orientere om eventuelle justeringer.

Vennlig hilsen

Svein Lie

Kopi:

FYLKESMANNEN I VESTFOLD OG TELEMARK;Fylkesmannen i Innlandet;FYLKESMANNEN I
NORDLAND;FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL;FYLKESMANNEN I
VESTLAND;FYLKESMANNEN I ROGALAND;FYLKESMANNEN I TRØNDELAG;FYLKESMANNEN I
AGDER;FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN;FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK